

Devi Bhagavatam

Skanda 12 Chapter 9

శ్రీమద్దేవీభాగవతే

ద్వాదశస్కంధే

నవమోఽధ్యాయః

(బ్రాహ్మణాదీనాం

గాయత్రీభిన్నాన్యదేవోపాసనాశ్రద్ధాహేతునిరూపణం)

వ్యాస ఉవాచ |

కదాచిదథ కాలే తు దశపంచ సమా విభో |

ప్రాణినాం కర్మవశతో న వవర్ష శతక్రతుః || 1 ||

అనావృష్ట్యాఽతిదుర్భిక్షమభవత్ క్షయకారకం |

గృహే గృహే శవానాం తు సంఖ్యా కర్తుం న శక్యతే

|| 2 ||

కేచిదశ్వాన్వరాహాన్వా భక్షయంతి క్షుధార్థితాః |

శవాని చ మనుష్యాణాం భక్షయంత్యపరే జనాః || 3

||

బాలకం బాలజననీ స్త్రీయం పురుష ఏవ చ |

భక్షితుం చలితాః సర్వే క్షుధయా పీడితా నరాః || 4

||

బ్రాహ్మణా బహవస్తత్ర విచారం చక్రురుత్తమం |

తపోధనో గౌతమోఽస్తి స నః ఖేదం హరిష్యతి || 5

||

సర్వైర్మిలిత్వా గంతవ్యం గౌతమస్యాశ్రమేఽధునా |

గాయత్రీజపసంసక్తగౌతమస్యాశ్రమేఽధునా || 6 ||

సుభిక్షం శ్రూయతే తత్ర ప్రాణినో బహవో గతాః |

ఏవం విమృశ్య భూదేవాః సాగ్నిహోత్రాః కుటుంబినః

|| 7 ||

సగోధనాః సదాసాశ్చ గౌతమస్యాశ్రమం యయుః |

పూర్వదేశాద్యయుః కేచిత్కేచిద్దక్షిణదేశతః || 8 ||

పాశ్చాత్యా ఔత్తరాహాశ్చ నానాదిగ్భ్యః సమాయయుః

|

దృష్ట్వా సమాజం విప్రాణాం ప్రణనామ స గౌతమః

|| 9 ||

ఆసనాద్యుపచారైశ్చ పూజయామాస వాడవాన్ |

చకార కుశలప్రశ్నం తతశ్చాగమకారణం || 10 ||

తే సర్వే స్వస్వవృత్తాంతం

కథయామాసురుత్స్మయాః |

దృష్ట్వా తాన్ దుఃఖితాన్ విప్రానభయం దత్తవాన్

మునిః || 11 ||

యుష్మాకమేతత్ సదనం భవద్దానోఽస్మి సర్వథా |

కా చింతా భవతాం విప్రా మయి దాసే విరాజతి ||

12 ||

ధన్యోఽహమస్మిన్ సమయే యూయం సర్వే

తపోధనాః |

యేషాం దర్శనమాత్రేణ దుష్కృతం సుకృతాయతే

|| 13 ||

తే సర్వే పాదరజసా పావయంతి గృహం మమ |

కో మదన్యో భవేద్ధన్యో భవతాం సమనుగ్రహాత్ || 14

||

స్థేయం సర్వైః సుఖేనైవ సంధ్యాజపపరాయణైః |

వ్యాస ఉవాచ |

ఇతి సర్వాన్ సమాశ్వాస్య గౌతమో మునిరాట్ తతః

|| 15 ||

గాయత్రీం ప్రార్థయామాస భక్తిసన్నతకంధరః |

నమో దేవి మహావిద్యే వేదమాతః పరాత్పరే || 16

||

వ్యాహృత్యాదిమహామంత్రరూపే ప్రణవరూపిణి |

సాంయావస్థాత్మికే మాతర్నమో హ్రీంకారరూపిణి ||

17 ||

స్వాహాస్వధాస్వరూపే త్వాం నమామి సకలార్థదాం

|

భక్తకల్పలతాం దేవీమవస్థాత్రయసాక్షిణీం || 18 ||

తుర్యాతీతస్వరూపాం చ సచ్చిదానందరూపిణీం |

సర్వవేదాంతసంవేద్యాం సూర్యమండలవాసినీం ||

19 ||

ప్రాతర్బాలాం రక్తవర్ణాం మధ్యాహ్నో యువతీం పరాం

|

సాయాహ్నో కృష్ణవర్ణాం తాం వృద్ధాం నిత్యం

నమాంయహం || 20 ||

సర్వభూతారణే దేవి క్షమస్వ పరమేశ్వరి |

ఇతి స్తుతా జగన్మాతా ప్రత్యక్షం దర్శనం దదౌ ||

21 ||

పూర్ణపాత్రం దదౌ తస్మై యేన స్యాత్ సర్వపోషణం |

ఉవాచ మునిమంబా సా యం యం కామం

త్వమిచ్ఛసి || 22 ||

తస్య పూర్తికరం పాత్రం మయా దత్తం భవిష్యతి |

ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే దేవీ గాయత్రీ పరమా కళా || 23

||

అన్నానాం రాశయస్తస్మానిర్గతాః పర్వతోపమాః |

షడ్రసా వివిధా రాజంస్త్పణాని వివిధాని చ || 24 ||

భూషణాని చ దివ్యాని క్షౌమాణి వసనాని చ |

యజ్ఞానాం చ సమారంభాః పాత్రాణి వివిధాని చ ||

25 ||

యద్యదిష్టమభూద్రాజన్ మునేస్తస్య మహాత్మనః |

తత్సర్వం నిర్గతం తస్మాద్గాయత్రీపూర్ణపాత్రతః || 26

||

అథాహూయ మునీన్ సర్వాన్మునిరాడ్ధౌతమస్తదా

|

ధనం ధాన్యం భూషణాని వసనాని దదౌ ముదా ||

27 ||

గోమహిష్యాదిపశవో నిర్గతాః పూర్ణపాత్రతః |

నిర్గతాన్ యజ్ఞసంభారాన్ స్రుక్ స్రువప్రభృతీన్ దదౌ

|| 28 ||

తే సర్వే మిలితా యజ్ఞాంశ్చక్రీరే మునివాక్యతః |

స్థానం తదేవ భూయిష్ఠమభవత్ స్వర్గసన్నిభం ||

29 ||

యత్కించిత్ త్రిషు లోకేషు సుందరం వస్తు దృశ్యతే

|

తత్సర్వం తత్ర నిష్పన్నం గాయత్రీదత్తపాత్రతః ||

30 ||

దేవాంగనాసమా దారాః శోభంతే భూషణాదిభిః |

మునయో దేవసదృశా వస్త్రచందనభూషణైః || 31

||

నిత్యోత్సవః ప్రవవృతే మునేరాశ్రమమండలే |

న రోగాదిభయం కించిన్న చ దైత్యభయం క్వచిత్

|| 32 ||

స మునేరాశ్రమో జాతః సమంతాచ్ఛతయోజనః |

అన్యే చ ప్రాణినో యేఽపి తేఽపి తత్ర సమాగతాః ||

33 ||

తాంశ్చ సర్వాన్ పుపోషాయం

దత్త్వాఽభయమథాత్మవాన్ |

నానావిధైర్మహాయజ్ఞైర్విధివత్కల్పితైః సురాః || 34

||

సంతోషం పరమం ప్రాపుర్మునేశ్చైవ జగుర్యశః |

సభాయాం వృత్రహా భూయో జగౌ శ్లోకం

మహాయశాః || 35 ||

అహో అయం నః కిల కల్పపాదపో

మనోరథాన్ పూరయతి ప్రతిష్ఠితః |

నోచేదకాండే క్వ హవిర్వపా వా

సుదుర్లభా యత్ర తు జీవనాశా || 36 ||

ఇత్థం ద్వాదశవర్షాణి పుపోష మునిపుంగవాన్ |

పుత్రవన్మునిరాడ్గర్వగంధేన పరివర్జితః || 37 ||

గాయత్ర్యాః పరమం స్థానం చకార మునిసత్తమః |

యత్ర సర్వైర్మునివరైః పూజ్యతే జగదంబికా || 38

||

త్రికాలం పరయా భక్త్యా పురశ్చరణకర్మభిః |

అద్యాపి యత్ర దేవీ సా ప్రాతర్బాలా తు దృశ్యతే ||

39 ||

మధ్యాహ్నో యువతీ వృద్ధా సాయంకాలే తు

దృశ్యతే |

తత్రైకదా సమాయాతో నారదో మునిసత్తమః || 40

||

రణయన్మహతీం గాయన్ గాయత్ర్యాః పరమాన్

గుణాన్ |

నిషసాద సభామధ్యే మునీనాం భావితాత్మనాం ||

41 ||

గౌతమాదిభిరత్యుచ్చైః పూజితః శాంతమానసః |

కథాశ్చకార వివిధా యశసో గౌతమస్య చ || 42 ||

బ్రహ్మార్షే దేవసదసి దేవరాట్ తవ యద్యశః |

జగౌ బహువిధం స్వచ్ఛం మునిపోషణజం పరం ||

43 ||

శ్రుత్వా శచీపతేర్వాణీం త్వాం ద్రష్టుమహమాగతః |

ధన్యోఽసి త్వం మునిశ్రేష్ఠ జగదంబాప్రసాదతః || 44

||

ఇత్యుక్త్వా మునివర్యం తం గాయత్రీసదనం యయా

|

దదర్శ జగదంబాం తాం ప్రేమోత్పల్లవిలోచనః ||

45 ||

తుష్టావ విధివద్దేవీం జగామ త్రిదివం పునః |

అథ తత్ర స్థితా యే తే బ్రాహ్మణా మునిపోషితాః ||

46 ||

ఉత్కర్షం తు మునేః శ్రుత్వాఽసూయయా

ఖేదమాగతాః |

యథాఽస్య న యశో భూయాత్ కర్తవ్యం సర్వధైవ

హి || 47 ||

కాలే సమాగతే పశ్చాదితి సర్వైస్తు నిశ్చితం |

తతః కాలేన కియతాఽప్యభూద్వృష్టిర్ధరాతలే || 48

||

సుభిక్షమభవత్ సర్వదేశేషు నృపసత్తమ |

శ్రుత్వా వార్తాం సుభిక్షస్య మిలితాః సర్వవాడవాః ||

49 ||

గౌతమం శప్తముద్యోగం హా హా రాజన్ ప్రచక్రిరే |

ధన్యో తేషాం చ పితరౌ యయోరుత్పత్తిరీదృశీ ||

50 ||

కాలస్య మహిమా రాజన్ వక్తుం కేన హి శక్యతే |

గౌర్నిర్మితా మాయయైకా ముమూర్షుర్జరతీ నృప

|| 51 ||

జగామ సా చ శాలాయాం హోమకాలే మునేస్తదా |

హుంహుంశబ్దైర్వారితా సా ప్రాణాంస్తత్యాజ తత్ క్షణే

|| 52 ||

గౌర్వతాఽనేన దుష్టేనేత్యేవం తే చుక్రుశుర్ద్విజాః |

హోమం సమాప్య మునిరాడ్విస్మయం పరమం గతః

|| 53 ||

సమాధిమీలితాక్షః సంశ్చింతయామాస కారణం |

కృతం సర్వం ద్విజైరేతదితి జ్ఞాత్వా తదైవ సః || 54

||

దధార కోపం పరమం ప్రళయే రుద్రకోపవత్ |

శశాప చ ఋషీన్ సర్వాన్ కోపసంరక్తలోచనః || 55

||

వేదమాతరి గాయత్ర్యాం తద్ధ్యానే తన్మనోర్జపే |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వథా

బ్రాహ్మణాధమాః || 56 ||

వేదే వేదోక్తయజ్ఞేషు తద్వార్తాసు తదైవ చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వథా

బ్రాహ్మణాధమాః || 57 ||

శివే శివస్య మంత్రే చ శివశాస్త్రే తథైవ చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 58 ||

మూలప్రకృత్యాః శ్రీదేవ్యాస్తద్ధ్యానే తత్కథాసు చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 59 ||

దేవీమంత్రే తథా దేవ్యాః స్థానేఽనుష్ఠానకర్మణి |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 60 ||

దేవ్యుత్సవదిదృక్షాయాం దేవీనామానుకీర్తనే |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 61 ||

దేవీభక్తస్య సాన్నిధ్యే దేవీభక్తార్చనే తథా |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 62 ||

శివోత్సవదిదృక్షాయాం శివభక్తస్య పూజనే |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 63 ||

రుద్రాక్షం బిల్వపత్రే చ తథా శుద్ధే చ భస్మని |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 64 ||

శ్రౌతస్మార్తసదాచారే జ్ఞానమార్గే తథైవ చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 65 ||

అద్వైతజ్ఞాననిష్ఠాయాం శాంతిదాంత్యాదిసాధనే |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 66 ||

నిత్యకర్మాద్యనుష్ఠానేఽప్యగ్నిహోత్రాదిసాధనే |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 67 ||

స్వాధ్యాయాద్యయనే చైవ తథా ప్రవచనేఽపి చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 68 ||

గోదానాదిషు దానేషు పితృశ్రాద్ధేషు చైవ హి |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 69 ||

కృచ్ఛ్రచాంద్రాయణే చైవ ప్రాయశ్చిత్తే తథైవ చ |

భవతానున్ముఖా యూయం సర్వదా

బ్రాహ్మణాధమాః || 70 ||

శ్రీదేవీభిన్నదేవేషు శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితాః |

శంఖచక్రాద్యంకితాశ్చ భవత బ్రాహ్మణాధమాః || 71

||

కాపాలికమతాసక్తా బౌద్ధశాస్త్రరతాః సదా |

పాఖండాచారనిరతా భవత బ్రాహ్మణాధమాః || 72

||

పితృమాతృసుతాభ్రాతృకన్యావిక్రయిణస్తథా |

భార్యావిక్రయిణస్తద్వద్భవత బ్రాహ్మణాధమాః || 73

||

వేదవిక్రయిణస్తద్వత్తీర్థవిక్రయిణస్తథా |

ధర్మవిక్రయిణస్తద్భవత బ్రాహ్మణాధమాః || 74

||

పాంచరాత్రే కామశాస్త్రే తథా కాపాలికే మతే |

బౌద్ధే శ్రద్ధాయుతా యూయం భవత

బ్రాహ్మణాధమాః || 75 ||

మాతృకన్యాగామినశ్చ భగినీగామినస్తథా |

పరస్త్రీలంపటాః సర్వే భవత బ్రాహ్మణాధమాః || 76

||

యుష్మాకం వంశజాతాశ్చ స్త్రీయశ్చ పురుషాస్తథా |

మద్దత్తశాపదగ్ధాస్తే భవిష్యంతి భవత్సమాః || 77 ||

కిం మయా బహునోక్తేన మూలప్రకృతిరీశ్వరీ |

గాయత్రీ పరమా భూయాద్యుష్మాసు ఖలు కోపితా

|| 78 ||

అంధకూపాదికుండేషు యుష్మాకం స్యాత్ సదా

స్థితిః |

వ్యాస ఉవాచ |

వాగ్దండమీద్యశం కృత్వాఽప్యపస్సుశ్య జలం తతః

|| 79 ||

జగామ దర్శనార్థం చ గాయత్ర్యాః పరమోత్సుకః |

ప్రణనామ మహాదేవీం సాఽపి దేవీ పరాత్పరా ||

80 ||

బ్రాహ్మణానాం కృతిం దృష్ట్వా స్మయం చిత్తే చకార

హ |

అద్యాపి తస్యా వదనం స్మయయుక్తం చ దృశ్యతే

|| 81 ||

ఉవాచ మునివర్యం తం స్మయమానముఖాంబుజా

|

భుజంగాయార్పితం దుగ్ధం విషాయైవోపజాయతే ||

82 ||

శాంతిం కురు మహాభాగ కర్మణో గతిరీదృశీ |

ఇతి దేవీం ప్రణంయాథ తతోఽగాత్వాశ్రమం ప్రతి

|| 83 ||

తతో విప్రైః శాపదగ్ధైర్విస్మృతా వేదరాశయః |

గాయత్రీ విస్మృతా సర్వైస్తదద్భుతమివాభవత్ ||

84 ||

తే సర్వైః తథ మిలిత్వా తు పశ్చాత్తాపయుతాస్తథా |

ప్రణేముర్మునివర్యం తం దండవత్ పతితా భువి ||

85 ||

నోచుః కించన వాక్యం తు లజ్జయాఽధోముఖాః

స్థితాః |

ప్రసీదేతి ప్రసీదేతి ప్రసీదేతి పునః పునః || 86 ||

ప్రార్థయామాసురభితః పరివార్య మునీశ్వరం |

కరుణాపూర్ణహృదయో మునిస్తాన్ సమువాచ హ

|| 87 ||

కృష్ణావతారపర్యంతం కుంభీపాకే భవేత్ స్థితిః |

న మే వాక్యం మృషా భూయాదితి జానీథ సర్వథా

|| 88 ||

తతః పరం కలియుగే భువి జన్మ భవేద్ధి వాం |

మదుక్తం సర్వమేతత్తు భవేదేవ న చాన్యథా || 89

||

మచ్చాపస్య విమోక్షార్థం యుష్మాకం స్యాద్యదీషణా

|

తర్హి సేవ్యం సదా సర్వైర్గాయత్రీపదపంకజం || 90

||

వ్యాస ఉవాచ |

ఇతి సర్వాన్ విస్మజ్యాథ గౌతమో మునిసత్తమః |

ప్రారబ్ధమితి మత్వా తు చిత్తే శాంతిం జగామ హ ||

91 ||

ఏతస్మాత్ కారణాద్రాజన్ గతే కృష్ణే తు ధీమతి |

కలౌ యుగే ప్రవృత్తే తు కుంభీపాకాత్తు నిర్గతాః ||

92 ||

భువి జాతా బ్రాహ్మణాశ్చ శాపదగ్ధాః పురా తు యే |

సంధ్యాత్రయవిహీనాశ్చ గాయత్రీభక్తివర్జితాః || 93

||

వేదభక్తివిహీనాశ్చ పాఖండమతగామినః |

అగ్నిహోత్రాదిసత్కర్మస్వధాస్వాహావివర్జితాః || 94

||

మూలప్రకృతిమవ్యక్తాం నైవ జానంతి కర్హిచిత్ |

తప్తముద్రాంకితాః కేచిత్కామాచారరతాః పరే || 95

||

కాపాలికాః కౌలికాశ్చ బౌద్ధా జైనాస్తథాపరే |

పండితా అపి తే సర్వే దురాచారప్రవర్తకాః || 96 ||

లంపటాః పరదారేషు దురాచారపరాయణాః |

కుంభీపాకం పునః సర్వే యాస్యంతి నిజకర్మభిః ||

97 ||

తస్మాత్ సర్వాత్మనా రాజన్ సంసేవ్యా పరమేశ్వరీ |

న విష్ణూపాసనా నిత్యా న శివోపాసనా తథా || 98

||

నిత్యా చోపాసనా శక్తేర్యాం వినా తు పతత్యధః |

సర్వముక్తం సమాసేన యత్స్పృష్టం

తత్త్వయాఽనఘ || 99 ||

అతః పరం మణిద్వీపవర్ణనం శృణు సుందరం |

యత్పరం స్థానమాద్యాయా భువనేశ్యా భవారణేః ||

100 ||

ఇతి శ్రీమద్దేవీభాగవతే మహాపురాణే ద్వాదశస్కంధే

బ్రాహ్మణాదీనాం

గాయత్రీభిన్నాన్యదేవోపాసనాశ్రద్ధాహేతునిరూపణం

నామ నవమోఽధ్యాయః ||